

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETESI ÁR: HELYBEN: 1 ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORANT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 45

Höfer a kárpáti orosz offenzíva kudarczáról

Az oroszok az Erdős Kárpátokban sok ezer halottat és sebesültet és 3000 foglyot vesztek — Az uzsoki szoros biztos birtokunkban van — Csapatunk sikerei a sárosi határ fölött — A francia támadások újabb balsikerei

A kárpáti arcvonalon tegnap is nyugalom volt. A küzdő felek mozdulatlanul állanak szemben egymással, kivéve a duklai szakasz legnyugatibb szélét, ahol csapatunk megakadályozták az oroszokat abban a kísérletükben, hogy jobb szárnyukat megnyujtsák. A mai Höfer-jelentés azonban mégis érdekes és örvendetes olvasmány, mert összefoglaló képet ad a kárpáti orosz offenzíva véres kudarczáról, illetve arról, milyen szörnyű erőt pazaroltak el hiába az oroszok annak a tervüknek a megvalósításáért, hogy az uzsoki szorost nyugat felé irányuló megkerüléssel hódítsák el tőlünk.

A háború mai eseményeiről távirataink Itt következnek:

Höfer jelentése

Budapest, április 21. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *Hivatalos jelentés a főhadiszállásról.*

A Kárpátokban az ellenfél az arcvonal legfontosabb szakaszai ellen intézett veszteségteljes támadásait jó ideje megszüntette. Különösen áll ez állásaink azon szakaszaira nézve, melyek a Magyarországra vezető legjobb betörési utakat: az Ondava, a Laborca és az Ung völgyét fedezik.

Az Erdős Kárpátokban a Laborca és az Ung völgyei között, az előnyomulás e fővonalairól letérve, az ellenség még most is nagy erővel kísérte meg az áttörést. Az ebben az irányban való áttörésnek az lett volna a feladata, hogy a völgyben levő állásainknak és az ezekhez csatlakozó magaslati állásainknak homloktámadással a legsúlyosabb áldozatok mellett is leküzdhetetlen ellenállását megkerüléssel törje meg. Így a Ciroka felső völgyében Nagypolányánál, valamint e folyó egész forrásterületén újból heves harcok támadtak, melyek több napon és több éjen át tartottak. A heves orosz előretöréseknek itt is végül ugyanazt a sorsot kellett elszenvedniük, amely összes előbbi támadásaikat érte. Sok ezer halott és sebesült, valamint több mint 3000 sebesületlen fogoly elvesztése után az ellenség felhagyott az előretöréssel.

A külföldön elterjedt sok hírrel, köztük az orosz hadvezetőség hivatalos híradásával szemben is, amelyek a hosszadalmas kárpáti harcokban kivívott sikerekről szólnak, röviden megállapítható, hogy az ellenség

minden erőfeszítésének és minden nagy áldozatának ellenére is, az ellenfél részéről mindig a támadás főcéljával feltüntetett és különösen fontosnak jelzett uzsoki szoros, csak úgy, mint eddig, biztos birtokunkban van.

A többi arcvonalon csak tüzéségi harc volt. A helyzet mindenütt változatlan.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Győzelmünk a duklai szakaszon

Eperjes, április 21. (M—g.) A sárosi szakaszon tüzéségünk az oroszoknak egyik löporraktárát a levegőbe röpítette. Az oroszoknak az a kísérlete, hogy jobb szárnyukat Koniecznától a galíciai Wijeszowáig kiterjesszék, megihusult. Csapatunk rohamának képtelenek voltak ellenállni, miközben Hancova Uscie irányában hat kilométernyire visszavetettük őket.

Désy Zoltán

Budapest, április 21. Sztéryni József nyugalmazott államtitkár táviratot kapott Pflanzler-Baltin báró lovassági tábornok hadseregcsoport-parancsnoktól, aki közölte vele, hogy Désy Zoltán halálisan megsebesülve az oroszok kezébe jutott. További sorsát nem sikerült megállapítani.

Conrad a királynál

Bécs, április 21. (Magyar Távirati Iroda.) A király ma délelőtt Schönbrunnban kihallgatáson fogadta Conrad báró vezérkari főnököt, Burián István báró külügyminisztert és Bolfras báró főhadsegédet, a kabinetiroda főnökét.

A németek harcai az oroszok ellen

Berlin, április 21. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti a keleti hadszíntérről:

Keleten a helyzet változatlan.

Az Insterburgra és Gumbinnenre, a hadműveletek területén kívül eső nyílt városokra orosz részről történt bombavetésre válaszul, tegnap Bjelostok vasúti gőcpontra 150 bombát dobtunk.

A francia offenzíva

Berlin, április 21. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérről:

Nem messze a reimsi székesegyháztól egy új ellenséges üteget ismertünk fel és vetünk tüzelés alá.

Az Argonneokban a franciák hányingert keltő gázokat fejlesztő bombákat dobtak. Az ellenségnek Le Four de Paristól északra ellenünk intézett támadása megihusult.

A Maas és a Mosel között tegnap Flirey mellett egy széles formációban ellenünk intézett támadást a franciák súlyos veszteségei mellett visszavertünk. A Bois de Pretreben további tért nyertünk.

A Vogézekben az ellenség hiába támadta Metzeraítól északnyugatra és délnyugatra levő állásainkat, valamint eredménytelenül támadott ellenünk Sondernach közelében is. A franciákat ott is veszteségek érték.

Tegnap egy ellenséges repülő Lörrachra bombákat dobott, melyek megromgáltak egy svájci ember tulajdonát képező selyemgyárat és két házat s több polgárembert megsebesítettek.

Elsülyesztett angol tengeralattjáró

Berlin, április 21. (Magyar Távirati Iroda.) A Wolff-ügynökség a következő hivatalos jelentést teszi közzé:

Az Északi-tenger német öbleiben legutóbb angol tengeralattjáró naszádotok láttak. Hajórajunk 17-ikén egy angol tengeralattjáró naszádot elsülyesztett. Valószínűleg több is elpusztult közülük.

BEHNCKE,
a tengerészeti vezérkar főnökének helyettese.

Zeppelin-támadás egy angol csatahajó ellen

Berlin, április 21. (Magyar Távirati Iroda.) A Wolff-ügynökség jelenti: A Tyne torkolata ellen legutóbb intézett Zeppelin-támadás alkalmával egy angol csatahajó súlyosan megromgálódott.

A Dardanellák ostroma

Az ostromlók két hadihajója elsüllyedt

Konstantinápoly, április 21. A főhadiszállás jelenti: Utólag teljes bizonyossággal megállapítottuk, hogy négy aknakutató is volt ama hat ellenséges torpedónaszád kíséretében, amelyek tegnapelőtt éjjel megkísérelték a Dardanellákba való behatolást. Megállapítottuk azt is, hogy az a két ellenséges hajó, amelyet — mint jelentettük — lövedékeink eltaláltak, a tengerszorosban elsüllyedt. A sötétségben nem tudtuk megkülönböztetni, vajon torpedónaszádok vagy aknakutatók süllyedtek-e el.

A többi hadszíntérről nincs különösebb jelenteni való.

Konstantinápoly, április 21. — (Magyar Távirati Iroda.) A főhadiszállás jelenti: *Ellenséges páncéloshajók ma eredménytelenül bombázták a Dardanellák partjain levő ütegeinket.*

Ahwaznál az angolokat visszautították sáncjaikba.

80,000 főnyi ostromló hadsereg

Athén, április 21. A *Localanzeiger* tudósítója jelenti: Megbízható forrásból arról értesülök, hogy a Dardanellák ostromára rendelt csapatok összevonása befejezés előtt áll. Ezzel a ténnyel függ össze a balkáni politikai körökben, különösen itt Görögországban kiújult idegesség. Az entente által összevont hadsereg azonban biztos információk szerint korántsem elég erős a kitűzött feladatra, mert legfőleg 80,000 emberből áll és több mint a felét gyarmati csapatok alkotják, melyeknek nincs nagy harci értékük. Az itteni lapok állandóan azokról a feltételekről tárgyalnak, amelyek mellett Görögország föladhatná semlegességét, ennek dacára nem valószínű, hogy a közel jövőben jelentős fordulat következne be.

Az alexandriai angol sereg

Milano, április 21. Az *Avanti* egy kairói levelet közöl, mely az angol hadseregben uralkodó lehetetlen állapotokat írja le. Mikor az ausztráliai csapatok megérkeztek, az európai lakosság melegen ünnepelte és több családdal meg is hívta őket. A külsőleg derék legények azonban olyan hallatlan durván és neveletlenül viselkedtek, hogy minden érintkezést megszakítottak velük. A kicsapongások, melyekben a tisztek is résztvesznek, napirenden vannak és el lehet képzelni mire lesznek képesek ezek az angol és ausztráliai csapatok a háborúban, ha már most, a harcoktól távol is olyan embertelenül viselkednek. Leírhatatlanul nevetséges és groteszk az a színjáték, mely az ember szemé elé tárul, ha angol és ausztráliai kapitányok, hadnagyok és közlegények a nyilvános báltermekben tökrészen felállva hallgatják a „Good save the king”-et és kölcsönösen támogatják egymást, hogy egyenesen állhassanak. Spanyol, francia és olasz nőcskéik állnak mellettük és várják, hogy ismét kezdetét vegye a tánc és az orgia. Ezek a katonák az éttermekben is megfordulnak és mindenkit inni hívnak, de nem fizetnek. Amikor fizetésre szólítják fel őket, csak ennyit mondanak: Ausztrália! Büntetésről szó sem lehet, mert a tisztek velük dorbézolnak. Hasonlóan szörnyűségek az egészségügyi állapotok a Franciaországból, Algírból, Indiából és más helyekről Alexandriában összegyűlt csapatok között. Még a legegyszerűbb egészségügyi intézkedéseket sem tették meg s így abnormis a halálozás tifuszban, bronchitisben és vörhenyben. A harcok egyáltalában eltűntek.

A kaukázusi harcok

Konstantinápoly, április 21. — (Magyar Távirati Iroda.) Az oroszok Artwinnál támadást kezdtek, a törökök azonban visszaverték

őket. Az oroszok súlyos veszteségeket szenvedtek.

Utcai támadás a görög király ellen

Athén, április 21. Konstantin görög király ellen ma délelőtt utcai inzultust követtek el. Mikor a király a Bretagne-szálló előtt hajtott, egy görög polgár feléje kiáltott: — Gyalázatos!

Az inzultus óriási fölháborodást keltett. A járókelők rávetették magukat az entente érdekében demonstráló görögökre és agyonverték.

A japánok Mexikóban

London, április 21. (Magyar Távirati Iroda.) Japán londoni nagykövete kijelentette a külügyi hivatalban, hogy a japán hadihajók kapott parancsra az amerikai partoktól eltávoloznak állomáshelyükre. Csak néhány hadihajó maradt Turtlebaynél, hogy a zátonyra futott Asama hadihajó mentési munkálatait végezzék.

Berchtold gróf és Bulgária

Közös határ a monarchia és Bulgária között

A szófiai *Kambana* című lapban Broch Vilmos, a Wiener Verkehrsbank igazgatója *Berchtold gróf és Bulgária* címen cikket írt, mely Bulgáriában a politikai és pénzügyi körökben igen nagy feltűnést keltett. A cikkíró kifejti, hogy Berchtold gróf politikája, mely teljes elismeréssel volt a bolgár elemnek a Balkánban való nagy jelentősége iránt, mindig jóindulattal és barátsággal volt eltelve Bulgária iránt és Salabesew Iván volt követ következő kijelentésére hivatkozik: Berchtold gróf a viszonyok alakulása során is annak az előrelátó, nagy államférfiúnak bizonyult szemünkben, akinek én becsültem és tiszteltem. Minden ugy történt, amint Berchtold megígérte. Másképp történt volna, ha engedelmessédtünk volna neki.

Berchtold gróf politikáját — írja a cikk — az a gondolat vezérelte, hogy a Balkán-probléma megoldásakor egy nagy román és görög állam legyen a kettő között fekvő terület a gazdaságilag és politikailag kipróbált bolgár vezetés alatt alakuljon állammá. A romboló Szerbia a józan, kulturális és politikai szempontból virágzó Bulgáriában olyan hatalmat találjon, mely őt nyugodt fejlődésének határai között tartsa. Berchtold nagy és maradandó érdeme, hogy dacára az ellenkező hangulatnak, melyet a Balkán-szövetség Ausztria-Magyarországon kiváltott, sikerült a bolgárok számára ismét megnyernie a monarchia közvéleményét. Berchtold gróf a saját országában megfigyelte a dolgozó bolgárokat és látta, hogy a bolgár nép nagy, kihasználatlan erői önálló politikai fejlődésre, gazdasági és kulturális tökéletesbülésre törekednek. Ezek a benyomások eleven tartalmat adtak politikai terveinek.

Broch ezután kiterjeszkedik a bagdadi vasút jelentőségére, mely megnyitja az utat Ázsia szívébe és Gibraltártól és a Suez-csatornától független, nagy közlekedési utat teremtet. Ez a vasutvonal, mely a két világrészt összeköti, Bulgárián át vezet, mely ezen a módon a nagy közlekedési láncnak egy tagja volna. Egészséges, tisztán gazdasági szempontok tehát azok, melyek a Bulgáriához való közeledést követelik s amelyek azt a feladatot rójják reánk, hogy a természeti kincsekkel oly gazdagon megáldott bolgár királyság gazdasági feltárárásban közreműködjünk. Ez a kívánság sokkal könnyebben va-

lóra válhatik, ha Európa jövő térképe közös határt von Bulgária és Ausztria-Magyarország között. Ez a közvetlen határ Bulgária számára az Európába vezető szabad ut megnyitását és az egész világgal való kereskedelmi forgalom biztosítását jelenti. Minden elválasztó politikai ellentétől menten gazdasági vonatkozásai mélyítésének és kiépítésének szentelhetné magát a két állam. Ez a reális politika teljes harmóniában is van azokkal az érzelmekekkel, melyekkel a monarchia összes népei viseltetnek a bolgárok iránt.

A tiszántúli református egyházkerület háborús közgyűlése

— A közgyűlés első napja —

A tiszántúli református egyházkerület ma délelőtt kilenc órakor kezdte meg tavaszi közgyűlését Baltazár Dezső dr. püspök és Degenfeld József gróf főgondnok elnöklete alatt. Majdnem egy esztendő telt el azóta, hogy az egyházkerület a legutóbbi gyűlését tartotta, mert az őszi közgyűlést a háboru miatt nem tartották meg. A mai közgyűlésen is meglátstott a háborus állapot hatása abban, hogy nem jelentek meg teljes számban a közgyűlés tagjai, aminek a rossz közlekedési viszonyok az okai. Hetvenöt taggal alakult meg a közgyűlés, amelynek imnepélyes bevezetője volt Baltazár Dezső dr. gyönyörű imája. Ezután Degenfeld József gróf főgondnok világi elnök mondott tartalmas megnyitó beszédet, amelyben a háborunak az egyházkerület anyagi és erkölcsi ügyeire gyakorolt hatását világította meg.

(A püspök imája)

A kollégium disztermében pontban kilenc órakor Baltazár Dezső dr. püspök a következő imával vezette be a tanácskozássokat:

Mindenható Isten! Mennyei édes Atyánk! Innen a bölcsességben szükkölködő szeretetben szegény világból könyörgünk fel hozzád, ki egyedül vagy bölcs s aki parancsolatot adtál, melynek vége szeretet. Tenálad van bölcsesség és hatalom, tanács és értelem, erő és okosság. Minket világtalan sötétségbe vetett a világ itéletes háborúsága. Szentnek hitt törvények köztáblái töredeznék előttünk darabokra; nagy csalódásoktól kábultan tapogatózunk és véres veszteségektől alétan tántorgunk, mint a részeg.

Ha itt az élők földjén próbáljuk keresni a bölcsességhez vivő utat, a mélység azt mondja, nincs benne; a tenger azt mondja, ő nála sincsen. Sem aranyért meg nem szereshető, ára ezüsttel meg nem fizethető.

Uram! Tárd fel a sötétségből a mélységes titkokat és hozd világosságra a halálnak árnyékát is. Ha nemzeteket növelsz fel s aztán elveszited; nemzeteket terjesztesz ki messzire s aztán elűzöd; ha eszöket veszed a föld népe vezetőinek s őket uttalan utakon bujdosztatod; világosíts és vigasztalj meg minket a te tanítással, reá vezetvén az élet ösvényére. Teljesítsd be lelkünket a te nálad való örömmel és a te jobboldon való gyönyörűségekkel táplálj örökké.

Ne hagyj e világot a maga szíve keménységére; ne engedd az embereket járni a maguk tanácsa szerint. Add tudokra az írásokat, amelyek egyedül tehetnek bölcsékké. Az írások fényében jelentess meg előttünk szent fiadat: a csodás tanácsadót, a békeség fejedelmét; ujtssd fel az ő teljes hatalmát földön és mennyen, hogy az ő szeretetével, mely minden ismeretet felülmul, minden vétket elfedez, épüljön ujja ez a sötét mélységbe alábukott világ és a sok elfordult lélek terméketlen fügefája teremjen áldott gyümölcsöket.

Közelebb itt mi közöttünk is teremts a te tanácsaidal bölcseséget, hűséget és igazságot, hogy a te parancsolataid megtartásával szerethessünk tégedet s vezérelhessük di-

csősége tartomán is bizta

A gróf fő Megny előző s sel kez annaki király részvéte közgyűl folytán felszap össze nemzet tiszánt lentős gyarsá mal di A kerü thy Sz gondn pán, U la Laj Helme Viktor máran közgy emléke gyász leme

E kozó l jén ny betelje egyete teológ nyilta letes, több l szölitó lelő h met. vartal

S boru tak fi hogy kel a tette itthon így fo folyik nézve akko sokk

azok távol van

renc Szab házk Tólk tanit vé v les dr. ért,

kerü szer ván mur vék

ször res

lás elnö roza emle a fön

csőségre a te anyaszentegyháznak ama tartományát, melynek földi gondját mi reánk is bízta a te néped. Amen.

(A főgondnok megnyitója)

A püspök imája után *Degenfeld* József gróf főgondnok üdvözölte a jelenlevőket. — Megnyitó beszédét a háboru kitörését megelőző sarajevói merényletre való emlékezés-sel kezdte. Bár az egyházkerület elnöksége annakidején táviratban fejezte ki részvétét a király előtt, mégis kifejezésre kell juttatnia részvétét most a közgyűlésnek is. Az őszi közgyűlés a háboru miatt elmaradt. Ennek folytán az elintézésre váró ügyek annyira felszaporodtak, hogy a tavaszi közgyűlést össze kellett hívni. A háboru igénybe veszi a nemzet minden fiának erejét, de különösen a tiszántúli egyházkerület vesz részt nagyon jelentős számmal a harcban, mert itt van a magyarság színe-java, amely minden alkalommal dicsőséget szerzett a mi fegyvereinknek. A kerület vesztesége is természetesen nagy. A harc mezéjén szenvedett dicső halált *Horthy* Szabolcs, a nagykunsági egyházmegye gondnoka, *Jásznagykunszabolcs* megyei főispán, *U. Szabó* Gyula, *Marsalkó* Gusztáv, *Szila* Lajos, *Kovács* István tanárok. Elhunyt *Helmezy* József nagybányai gondnok, *Jászi* Viktor debreceni egyetemi tanár, *Papp* Tibor máramarosszigeti jogakadémiai tanár. Kéri a közgyűlést, hogy az elhunytakról kegyelettel emlékezzenek meg és jegyzőkönyvében külön gyászkeretes lapot szenteljen a hősi küzdelemben elesettek emlékének.

(Az egyetem és a háboru)

Ezután a háborunak az oktatásra vonatkozó hátráltató hatásáról szólt. A tanév elején nyílt meg a *debreceni egyetem*, amivel beteljesedett az az óhaj, hogy van egy egyeteme az egyházkerületnek, amelyen reálteológiai tanszék is van. Az egyetem megnyílt a háboru miatt nem volt olyan lendületes, mint ahogy várták. A tanárok közül több hadbavonult, a hallgatókat is zászló alá szólította a hazafiai kötelesség, aztán megfelelő helyiséggel sem tudták elátni az egyetemet. De a többi iskolában sem folyhatott zavartalanul a tanítás.

Sok anyagi veszteséget is okozott a háboru az egyházkerületnek. A bérlők nem tudtak fizetni rendesen. — Végül megemlítette, hogy a lelkészi kar, *Baltazár* Dezső püspökkel az élén, a legbuzgóbb tevékenységet fejte ki a hadbavonulók lelkesítésében, az itthonmaradtak lelki vigasztalásában, majd így fejezte be beszédét: A háboru ugyan még folyik, de reméljük, hogy rövid idő alatt reánk nézve kedvező eredményre befejeződik és akkor azt hiszem, hogy az egyházkerületünk sokkal kedvezőbb új lendületet fog venni.

Ezután *Kiss* Ferenc főjegyző felolvasta azoknak a nevét, akik a közgyűlésről való távolmaradásukat kimentették. Ezek között van *Tisza* István gróf miniszterelnök is.

(A választások megerősítése)

Tudomásul vette a közgyűlés, hogy *Ferenczy* Gyula egyetemi teológiai tanárt és *Szabolcska* Mihály temesvári lelkészt egyházkerületi tanácsbírókká, *Soltész* Imrét és *Tóth* Lajos drt aljegyzőkké és *Veress* István tanítóképző intézeti igazgatót tanárképviseelővé választották. A megválasztottak a közgyűlés előtt letették az esküt és *Ferenczy* Gyula dr. mondott köszönetet részükéről a bizalomért, amely őket a megválasztással érte.

Baltazár Dezső dr. püspök az egyházkerület lelkészeinek nevében üdvözölte meleg szeretettel a megválasztottakat és annak a kivánságának adott kifejezést, hogy eddigi munkájukat új érdemekkel gazdagítsák tevékenységüknek új pályáján.

Tudomásul vette a közgyűlés, hogy *Böszörményi* Lajos lelkész nagyszalontai esperessé választott.

A megjelentek igazolása és a megalakulás után *Kiss* Ferenc főjegyző felolvasta az elnöki megnyitó beszédhez csatlakozó határozati javaslatokat, amelyek az elhunytak emlékének, valamint a püspök imájának és a főgondnok megnyitói beszédének jegyzőkönyvben való megörökítésére vonatkoztak.

Könyves-Tóth Kálmán egyházi tanácsbíró lemondását nem fogadta el a közgyűlés, hanem kérte őt, hogy e tisztségét tartsa meg továbbra is. *Könyves-Tóth* Kálmán engedett a közgyűlés kivánságának, továbbra is megtartja tanácsbírói tisztségét, amelyet már 30 éve tölt be.

(Az elnökség jelentései)

Ezután ismertette *Kiss* Ferenc főjegyző *Márk* Endre udvari tanácsosnak, Debrecen város polgármesterévé választása folytán az egyházkerületi ügyészi állásról való lemondását és hogy az elnökség 1915. január 1-től kezdődőleg *Körösi* Kálmán dr. ügyvédet bízta meg ideiglenesen az ügyészi teendők ellátásával. Az egyházkerületi közgyűlés a jelentést tudomásul vette, *Márk* Endrét üdvözli a polgármesteri állásban és sikert kíván működésére az új pályán, továbbá *Körösi* Kálmán dr. ideiglenes egyházkerületi ügyészi megbízatásához hozzájárult.

A szavazatszedő bizottság megalakítása után a konventi leiratok tárgyalására tért át a közgyűlés, amely tudomásul vette, hogy a konfirmáció olyan időben hajtható végre, hogy azután egy hónapon belül a konfirmáltak urvacseréjét vehessék, továbbá hogy temetés után tartandó gyászistentisztelet csak rendkívüli esetekben tartható, amikor a halálos esetet halotti anyakönyvi kivonattal kell igazolni. A teológiai szakközlettségbe megválasztották *Kiss* Ferenc egyetemi rektort, az egyházkerület főjegyzőjét. Tudomásul vette a közgyűlés az elnökség által időközben elintéztet ügyekről szóló jelentést. Az I. lelkészvizsgán 35 teológus felelt meg, a II. vizsgán 40, a pót-lelkészvizsgán, amely december 16-án volt, 2 felelt meg.

(A háboru sújtotta egyházmegyék)

György Endre ny. miniszter szóvá tette, hogy az ország északkeleti és erdélyi részében az inség miatt nem folyik be a lelkészek javadalmazása. Ezen a helyzeten segíteni kellene.

Baltazár Dezső dr. püspök válaszolt a felszólalásra és kijelentette, hogy az egyházkerületi közgyűlésnek ment, hogy a helyzetről adjanak felvilágosításokat, de a válaszok még nem érkeztek be.

Az Odol egyedüli hatása valószínűleg azon alapszik, hogy az Odol a szájbölgögetés alkalmával valószínűleg átjut a fogakat és a szájnyálkahártyát s azokat, ugyszólván, impregnálja. Fogjuk fel jól az Odol ezen egyedülálló hatásának nagy horderejét. Míg másféle szájjeg tisztítószer csak az öblögetés pillanatában fejtik ki hatásukat, addig az Odol a fogtisztítás után még órákon át kifejti hatását. Az Odol tartós hatása igen érdekes tudományos vizsgálatok tárgyát képezte s a kísérletezők egybehangzóan kijelentették, hogy az Odolnak ezt a páratlan hatását egyetlen olyan szájjeg tisztítószer sem bírja, amely mindennapi használatra egyáltalán számításba jöhet.

Aki mindennap következetesen használja az Odolt, az elképzelhető legjobb szájjeg tisztítást gyakorolja.

A máramarosszigeti jogakadémia tanárai, akiknek az orosz invázió idején menekülni kellett, segínyt kértek az egyházkerülettől a károsodásuk enyhítésére. — *György* Endre felszólalása után a közgyűlés elutasította a kérést, mert nincs fedezet a segélyezésre.

Néhány kisebb ügy elintézése után délelőtt 1 órakor a tárgyalást megszakították és holnap délelőttre tűzték ki a folytatását.

HIREK

— Az 1891. és 1895-iki népfölkelők bevonulása. Budapesti tudósítónk táviratozza: A fővárosban ma plakátokon közhírré tették, hogy az 1891-ben és 1895-ben született és a márciusi bemutatón szemlén alkalmasoknak talált népfölkelők május hó 15-én tartoznak bevonulni. Az önkéntesek korukra való tekintet nélkül szintén május 15-én kötelesek bevonulni, valamint a ki nem képzett póttartalékosok, továbbá azok a főszenelt papok, akik nincsenek szolgálatban.

— A függetlenségi párt értekezlete. Budapesti tudósítónk táviratozza: A függetlenségi párt ma este értekezletet tartott, melyen a parlament elé terjesztett törvényjavaslatokkal foglalkozott.

Károlyi Mihály gróf elnök arról beszélt, hogy a háboru idejére *truga dei* jött létre a kormány és a pártok között. Mivel azonban — ugymond — a kormány ezt a törvényjavaslatok tömeges benyújtásával nem tartotta be, a passzivitásból kilépünk s aktivitást fejtünk ki. A hadseregnek a győzelem érdekében mindent megadunk, de éberrel őrködünk a nemzet jogain.

Apponyi Albert gróf kijelentette, hogy egyetért *Károlyi*val. A párt kritikát gyakorol a törvényjavaslatok fölött, de semmi olyan momentumot nem hoz fel, amely sérti a hadviselés érdekeit.

Az értekezlet ezután megállapította az egyes törvényjavaslatokkal szemben elfogalandó magatartását.

— A Vörös Kereszt Orgona-hangversenye. Ma délután négy órakor rendezte a Vörös Kereszt gazdag programu orgona-hangversenyét a Kossuth-utcai református templomban, amely szintúg megtelet közönséggel. Ott voltak az egyházkerületi közgyűlésre Debrecenbe érkezett lelkészek is. A Városi Dalegylet *Zwissignek* „Oh nagy Isten” című művével vezette be a hangversenyt, *Mácsay* Sándor karnagy vezetése alatt. A templom orgonáján *Hammerstedt* János játszott bámulatos művészettel. Nem kevésbé nagy hatást ért el *Jánosi* Antal és *Veszprémy* Andor művészi játéka. Kiemelkedő száma volt a hangversenynek *Szabolcska* Mihály, a temesvári kiváló pap-költő szereplése. Ujabb verseiből olvasott fel néhányat, amelyek közvetlen, meleg hangulatukkal, a poézis színtiszta ragyogásával ejtették meg a hallgató közönség szívét. A hangverseny ismét szép összeggel gyarapította a Vörös Kereszt pénztárát.

— A betegnyugvó kórházból. Az összes debreceni katonai kórházak között a legsúlyosabb feladat a vasuti betegnyugvó kórházra hárul. A háboru kezdete óta működésben van ez a kórház és egyik legfontosabb feladatai közé tartozik a Debrecenbe érkező sebesültek és betegek elosztása és osztályozása a város különböző kórházaiba. Minden sebesültszállító vonatnak első állomása a betegnyugvó kórház. Akármikor, akár éjjel, akár nappal érkezik beteg-vonat, *Tüdös* Kálmán dr., a betegnyugvó főorvosa, szemé-

lyesen van jelen és intézi a nagy felelősséggel és fáradtsággal járó osztályozást. Kocsiról-kocsira megy, a legnagyobb lelkiismeretességgel megvizsgál minden beteget, sebesültet és intézkedik azoknak elszállítása és elhelyezése iránt. Segítőtársai nehéz munkájában főként Balkányi Ede dr., Derékassy István dr. és Szász Adolf dr. orvosok. Órájuk háru a betegnyugvón elhelyezett betegek és sebesültek gyógykezelése. Páratlan önzetlenséggel, odaadással teljesítik a vállalt feladatot. Ezenkívül nemcsak az ott elhelyezett sebesülteket gyógykezelik, hanem az átvonuló sebesülteket szükséghez képest ök látják el kötésekkel. Nincs előtük sem nappal, sem éjjel, ha a sebesültekről van szó és valóban az ő odaadó és lelkes gondoskodásuk számtalan sebesültet mentett meg hozzátartozóiknak és a hazának. Az ő munkásságuk a legnagyobb elismerésre méltó.

— **A burgonya rekvirálása.** A hivatalos lap mai száma közli a miniszterium rendeletét, mely szerint a gabonaneműek rekvirálásáról kiadott rendeletben foglalt szabályok kiterjednek a meglévő burgonyakészleteknek bejelentésére, feltárására és az Országos Gazdasági Bizottság részére való átengedésére is. Az a legmagasabb ár, amelyet a birtokos a burgonyakészletnek az Országos Gazdasági Bizottság részére való átengedésnél követelhet, métermázsanként 11 koronában állapítatik meg, amely legmagasabb ár magában foglalja a rakodó állomáshoz való szállítás költségét is. Ez a legmagasabb ár nem terjed ki a burgonyának az Országos Gazdasági Bizottság részére való átengedése körén kívül eső forgalomban történő eladásokra.

— **Öngyilkosság a vakság miatt.** Hajdúsámsonban Szegedi István 64 éves gazdálkodó felakasztotta magát. Az életunt ember évekként elvezette szemevilágát, ami nagyon elkésztette és többször emlegette hozzátartozói előtt, hogy elpusztítja magát, ha nem tudják kigyógyítani a vakságból. Mindent elkövettek, de nem lehetett segíteni a baján és a szerencsétlen ember a halálban keresett megváltást a szenvedéseire.

— **Hordóhitelesítés.** A debreceni hordóhitelesítő hivatal vezetője hadbavonult és a városi tanács ennek folytán úgy határozott, hogy a hordóhitelesítéssel Lada János hajdumegyei hitelesítőt bizza meg. Lada János ma vette át a hordóhitelesítési hivatali Kondor Kálmán főszámvévő és Tóth Emil dr. jelenlétében és ezentúl ő fogja végezni a hordóhitelesítést, míg a normális állapot bekövetkezik.

ORVOSOK

bizonyítják, hogy a ruha **tetvek** terjesztik a legveszedelmesebb ragályos betegségeket. — Ezért bír nagy fontossággal a

Lyptol

használata, amely a **tetvek** ellen a legmegbízhatóbb készítmény. Zsirmentes, a ruhát nem piszkítja.

Ára 1 korona. — Főraktár

DR. SZELENYI ÁRPÁD

gyógyászorvos DEBRECZEN, Piac-utca 30. KOSSUTH-PATIKA.

— **A ref. leánynevelő intézet** (felsőbb leányiskola, leánygimnázium és tanítónő-képző) növendékei hazafias szívük minden igyekezetével szolgálják a mai nagy idők nemes mozgalmait. A március hó 25. és 26-án tartott hangversenyük tiszta jövedelmét, 656 korona 74 fillért egészen a Vörös Kereszt Egyesület céljaira juttatták, ugyancsak a Vörös Kereszt Egyesületet támogatták két izbeni gyűjtésükkel 313.54 koronával és Körösi Margitka koszoruváltásával 43.44 koronával. A katonák karácsonvára gyűjtöttek 204.71 koronát. A vak katonák számára rendezett gyűjtés eredménye pedig 50 korona volt. Feldolgoztak 1249 korona értékű anyagot, melyből készítettek 248 darab hősapkát, 270 pár csuklóvédőt, 99 pár térdvédőt, 148 darab hasmelegítőt, 66 darab flanel inget, 30 darab flanel alsónadrágot, 10 darab párnahuzatot, 35 pár papucsot. Összes adakozásuk tehát eddig 2517 korona 43 fillér.

— **Agyonrugta a ló.** Halálos baleset érte Szeny Fürt galíciai loápolót a Hatvan-utca 60 számú ház istállójában, ahol a lovaival foglalatokodott. Az egyik ló úgy gyomron rugta a szerencsétlen embert, hogy rövid idő múlva a kórházban meghalt.

— **Elgázolt katona.** A püspökladányi csendőrség ma jelentette a debreceni királyi ügyészségnek, hogy az ottani állomáson Bérés András népfelkelőt halálos szerencsétlenség érte. Két vagon közt akart átmenni, miközben a kocsiát összetolatták és az ütközők Bérés mellkasát összeroppantották.

— **Cséplőgép kezelési tanfolyam.** A kereskedelmi- és iparkamara közhírré teszi, hogy folyó év április 26-án a debreceni állami fémipari szakiskolánál fűtői és lokomobil, cséplőgép kezelési tanfolyam nyílik meg, melyre az érdekeltek naponta 2-4-ig az iskola igazgatóságánál mielőbb jelentkezzenek. Bővebbet az igazgatóságnál.

Valódi brünni szövetek

az 1915 évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 3-10 m. hosszú (kabát, nadrág és mellény) elegendő, csak

1 szelvény 8 kor.
1 szelvény 10 kor.
1 szelvény 15 kor.
1 szelvény 17 kor.
1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.- kor.-ért, szilveszter előtti szövetet, turisztólent, selyemkamgarut, női kosztümuszöveteket stb. gyári áron káld, mint megbízható és szelvé cég mindenütt ismert posztógyári raktár:

Siegel-Imhof Brünn

Műtárk ingyen és bérmentve.

Amennyiben, amelyeket a magánérvé éves, ha szöveteknél kivételien Siegel-Imhof cégnél a gyári piacaon rendel meg, igen jelentékes. Az árak, az idejkorán kiadásból anyagbavárára által - dögazdag válasszák mellett - rendkívül olcsók. Minthát, ugyancsak kimelegítés, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen írisz árban.

Kölcsönt ad | Külföldi pénzeket
SORSJEGYEKRE és legmagasabb árfolyamon bevált
ÉRTÉRPAPIROKRA

A DEBRECZENI
Rézizálog Kölcsönintézet Részvénytársaság
BANKOSZTÁLYA
Simonffy-u. 13. Telefon 298.

SZEVEDI PAPRIKA-
különlegességek óriási raktára **LINDENFELD J. JENO** fűszer- és gyarmatárú nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Kiadó
lakás. Három szoba, előszoba és egyéb mellék helyiségekből állás lakás villanyvilágítással kiadó. Sziv-utca 11.

Külön bejárati
elegánsan butorozott utcai szoba, egy vagy két urnak azonnal kiadó. Bethlen-u. 11. sz.

Keresek
egy német leányt. Cim a kiadóhivatalban.

Kereskedelmit végzett leány, gépirásban jártas, irodai alkalmazást keres. Cim a kiadóban.

10 zsák vetni való rózsa krumpli
József királyi herceg-utca 52. sz. alatt olcsón eladó.

Négy
szobás modern utcai lakás mellék helyiségekkel május 1-re, ugyanott egy üzlethelyiség azonnal kiadó. Mklós-utca 22.

Egy bolti szolgál
felvétetik **Mentze Henrik** újdonságok áruházában Debrecen, Piac-u. 38. sz.

Allandóan nagy raktár csokoládé, raffia jutafonal és répa magvakban. Debreceni és Szegedi szappanokban.

Kocka cukor allandóan kapható! Modern berendezést kávé-nagypörköldé és fűszermalom a napokban megindul, amely alkalmat fog nyújtani a t. vevőközönségnek **naponta friss zamatos kávéhoz és őrölt fűszerekhez jutni.**

Modern csemege-berendezés márvány-pudlikkal, valamint fűszerberendezés kapható.

Lindenfeld J. Jenő

fűszerkereskedő
Városház-utca 2. sz. Telefon 79.

Sajnálattal értesitem a n. é. közönséget, hogy volt cégtársam **Donogán István** ur meghalt.

Az üzletet átvettem és azt **SOMOSSY LÁSZLÓ** törvényszékileg bejegyzett cég alatt tovább folytatom.

Az eddigi szives bizalmat megköszönve, kérem, hogy azt részemre továbbra is fenntartani méltóztassék.

Kitünő tisztelettel
Somossy László.

Kifutó fiu

felvétetik
Piac-utca 49., II. udvar.

URANUS
Korona-Passage Telefon 3-29.

Ma utoljára!

NORDISK FILM!

ÖRDÖG MUZSIKÁJA
Dráma 3 felvonásban.

VIGYÁZZ A FÉRJRE
Vigjáték 3 felvonásban.

Előadások kezdete délután 5 órakor.
Rendes helyárak.
Folytatólagos bemenet.

URANIA
Debrecen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ-FÉR. — TELEFON 12-51.

Ma utoljára!

Nagy kém történet.

TITKOS KÜLDETÉSSEN.
Kémdráma 4 felvonásban.

Tábori posta III.
Vig háborus hírek, vigjáték 2 felv.

Szerelm játéka. Humoros.
Indiai fakirok. Természeti felvétel.

Előadások kezdete délután 5 órakor.
Rendes helyárak.
Folytatólagos bemenet.